USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **N. A.**, zast. advokátem Mgr. Petrem Václavkem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1 proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2022, č. j. CPR-3183-2/ČJ-2022-930310-V223, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2022, č. j. 13 A 24/2022-29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se dne 18. 11. 2021 dobrovolně dostavil na pracoviště cizinecké policie za účelem vyřešení svého pobytu. Předložil platný cestovní doklad s posledním výjezdním příkazem s platností od 18. 10. 2021 do 16. 11. 2021. Při podání vysvětlení téhož dne žalobce uvedl, že měl vycestovat dne 13. 11. 2021, ale před odletem se dozvěděl, že let byl zrušen. Další let si zakoupil na 25. 12. 2021. Žalobce je ženatý a má tři děti, všichni žijí společně se žalobcem v A. V České republice nemá nikoho z rodiny. Konstatoval také, že k České republice nemá žádné vazby kromě vazeb obchodních, které ale nejsou překážkou návratu do A. Finančně je zajištěn příjmy z podnikání. Uzavřel, že mu ve vycestování nic nebrání a za rodinou vycestuje dobrovolně.

[2] Z žalobcova cestovního dokladu a provedené lustrace bylo zjištěno, že žalobce na území České republiky neměl žádné platné oprávnění k pobytu. Správní orgán prvního stupně proto žalobci postupem podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložil povinnost opustit území členských států Evropské unie a současně mu stanovil dobu k opuštění území nejpozději do 45 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

[3] Žalobcovo odvolání žalovaná zamítla. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil u Městského soudu v Praze, který žalobu také zamítl. Soud neshledal povinnost opustit území členských států Evropské unie nepřiměřenou vůči žalobcovu soukromému a rodinnému životu.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti namítl, že správní orgány nezjistily, že žije ve společné domácnosti s družkou, a tuto skutečnost proto nevzaly do úvahy. Městský soud následně zaplnil mezery ve skutkových zjištěních správních orgánů vlastní spekulativní úvahou. Není zřejmé, z čeho soud usuzuje, že stěžovatel vztah s družkou navázal a rozvíjel až v době, kdy na území pobýval nelegálně.

[5] Stěžovatel dále namítl nesprávné posouzení otázky správnosti a úplnosti skutkových zjištění a přiměřenosti dopadu na svůj soukromý a rodinný život. Správní orgány nezkoumaly dostatečně intenzitu, povahu a pevnost rodinných vazeb stěžovatele na území, v důsledku čehož nemohly kvalifikovaně posoudit intenzitu zásahu do práva na respektování stěžovatelova soukromého a rodinného života. Stěžovatel je a. n. a je proto otázkou, zda obsahově porozuměl otázkám správního orgánu směřujícím k jeho soukromému a rodinnému životu. Stěžovatel byl v průběhu správního řízení nejprve tázán na rodinu a děti, přičemž odpověděl, že je stále ženatý a v A. má i děti. Následně byl tázán, zda má rodinu na území České republiky. Stěžovatel se o své družce nezmínil, neboť se ve světle předchozí otázky domníval, že ji nelze považovat za rodinu v právním slova smyslu, resp. že jde o okolnost relevantní pro správní řízení. To však nezbavuje správní orgán povinnosti zjistit skutkový stav. Podle stěžovatele správní orgány ani městský soud nevysvětlily, z čeho vyplývá (z judikatury Evropského soudu pro lidská práva dovozená) naléhává potřeba zásahu do jeho soukromého a rodinného života v podobě uložení povinnosti opustit území.

[6] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na vyjádření k žalobě a ztotožnila se s rozsudkem městského soudu. Zdůraznila, že stěžovatel po celou dobu řízení neuvedl žádnou skutečnost nasvědčující tomu, že by na území České republiky měl dlouhodobý vztah s občankou České republiky; na to poukázal až v žalobě.

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před městským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná.

[8] Stěžovatel v kasační stížnosti důvody přijatelnosti výslovně neuvedl a ani kasační soud takové důvody neshledal. Rozsudek městského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm obsažené se nikterak nevymykají z ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu.

[9] Jak plyne z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, i při rozhodování o povinnosti cizince opustit území České republiky je třeba posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí do práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 7 Listiny základních práv Evropské unie v případech, na které dopadá unijní úprava (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29, ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, č. 3852/2019 Sb. NSS, nebo ze dne 16. 10. 2019, č. j. 7 Azs 374/2018-28).

[10] Rozhodnutí o povinnosti opustit území je ve své podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývajícího na území České republiky. Na rozdíl od správního vyhoštění totiž nejsou tímto opatřením stanovena žádná negativní omezení do budoucna. Dopad povinnosti opustit území do soukromého a rodinného života je tak výrazně méně intenzivní. Jak v této souvislosti vyplývá též z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35, samotná existence rodinných vazeb cizince na území České republiky bez dalšího neznamená, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Nepřiměřenost zásahu do této sféry bude zpravidla shledána jen ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly *„naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území České republiky“*.

[11] K námitce posouzení otázky správnosti a úplnosti skutkových zjištění a přiměřenosti dopadu na stěžovatelův soukromý a rodinný život lze uvést následující. Nejvyšší správní soud k posuzování přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince ustáleně judikuje, že správní orgán nemusí výslovně hodnotit všechna kritéria uvedená v § 174a zákona o pobytu cizinců, ale je třeba, aby výslovně zohlednil ty důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (rozsudky ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34, ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 72/2019-37, nebo ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018-36). Míra a intenzita poměřování pak přímo závisí na množství a kvalitě informací, které má správní orgán k dispozici. V případě, že správní orgán ukládá povinnost, je nad rámec obecného pravidla o zjišťování skutkového stavu věci podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, povinen zjišťovat i skutečnosti ve prospěch účastníka řízení (§ 50 odst. 2 a 3 správního řádu).

[12] Správní orgán v tomto typu řízení sice nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně odpovědnost za nesplnění této povinnosti (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 12. 2010, č. j. 4 Ads 44/2010-132, a ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013-69, či ze dne 26. 10. 2017, č. j. 5 Azs 56/2017-34), vyšetřovací povinnost správního orgánu nicméně není bezbřehá. Své meze nalézá zejména v konfrontaci se zásadou hospodárnosti řízení. Je to především cizinec, kdo disponuje relevantními informacemi ze svého soukromého a rodinného života, a může tak nejlépe vylíčit, proč by mělo právo na jeho respektování převážit nad jinými zájmy společnosti (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, ze dne 10. 12. 2018, č. j. 6 Azs 322/2018-28, nebo ze dne 21. 9. 2022, č. j. 7 Azs 83/2021-30). Správním orgánům proto nelze vytýkat, že nezohlednily stěžovatelův vztah s družkou. Pokud jej stěžovatel při pohovoru nijak nezmínil, nelze správním orgánům klást k tíži, že hodnotily přiměřenost uložené povinnosti pouze v intencích toho, co jim o stěžovateli bylo známo ze správního řízení.

[13] Námitka stěžovatele, že z důvodu kulturních odlišností neporozuměl otázkám správního orgánu směřujícím k jeho soukromému a rodinnému životu, je nepřípustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak mohl učinit (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[14] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že městský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Kasační soud současně neshledal, že by se městský soud dopustil

zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení.

[15] Nejvyšší správní soud proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak toto právo měla, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu